

Katarzyna Bock, Angelika Lipka

Sprawozdanie z realizacji Projektu, 1 XII 2012 - 30 IV 2013 r.

Hereditas Monasteriorum 2, 445-453

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Biuro Projektu

Katarzyna BOCK
(sekretarz Projektu)

Angelika LIPKA
(asystent Projektu)

Sprawozdanie z realizacji Projektu, 1 XII 2012–30 IV 2013 r.*

1. Organizacja prac

Projekt jest realizowany w ramach Polskiego Towarzystwa Historycznego od 6 III 2012 r. pod kierownictwem prof. dra hab. Marka Derwicha z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego. W skład zespołu wchodzi także: Angelika Lipka (asystent), mgr Patryk Dawidziuk (koordynator IT) oraz do kwietnia 2013 r. mgr Mateusz Matuszyk (koordynator) i do czerwca 2013 r. mgr Katarzyna Bock (sekretarz), a także stale powiększająca się grupa 189 współpracowników z kraju i zagranicy, reprezentantów różnych dyscyplin badawczych, których pełna lista dostępna jest na stronie www.kasaty.pl/zespol.

Biuro Projektu działa we Wrocławiu, w siedzibie Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii, oddział PTH, która dzięki życzliwości Dyrekcji Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego mieści się w jednym z pomieszczeń Instytutu, ul. Świdnicka 10, p. 6., tel. 71 798 97 02.

1.1. Witryna internetowa

Jednym z ważniejszych narzędzi promocji Projektu jest strona internetowa www.kasaty.pl, która w okresie sprawozdawczym została znacząco zmieniona, aby jeszcze lepiej służyć rosnącym potrzebom Projektu. Znajdują się tu m.in.: dane kontaktowe (zakładka „Kontakt”), informacje o Projekcie i jego Biurze („Projekt” / „Informacje o Projekcie”), jego członkach („Projekt” / „Zespół” – informacje o specjalności badawczej, macierzystej instytucji oraz adres elektroniczny ułatwiający szybki, bezpośredni kontakt, wymianę doświadczeń i wiedzy oraz interdyscyplinarną współpracę w realizacji Projektu) i partnerach instytucjonalnych („Projekt” / „Partnerzy”), Kronika Projektu („Projekt” / „Kronika Projektu”), co miesiąc aktualizowane informacje o bieżących wydarzeniach (zakładka „Wydarzenia”, tu realizowane w danym miesiącu: wszystkie prace („Aktualności”), wydawnictwa („Wydawnictwa”), badania („Badania”), a w zakładce „Konferencje” – informacje o wszystkich konferencjach zorganizowanych, organizowanych, współorganizowa-

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

nych, objętych patronatem oraz tych, na których prezentowane są treści związane z realizacją Projektu). Podobne informacje niebawem zostaną udostępnione w zakresie publikacji („Wydawnictwa”) oraz pozyskiwanych, opracowanych i digitalizowanych źródeł oraz prac związanych z tematyką Projektu („Materiały”). Zakładka „Baza danych” umożliwia wejście na Portal Wiedzy. Ze strony można też przejść na stronę półrocznika „Hereditas Monasteriorum” i tam m.in. zapoznać się z dotychczas wydanymi tomami w wersji online.

1.2. Portal Wiedzy

Kontynuowane są czasochłonne prace nad uruchomieniem Portalu Wiedzy. Przebiegają one jednocześnie na dwóch płaszczyznach.

Po pierwsze próbnie wypełniane, testowane i korygowane są schematy baz danych: skasowanych klasztorów (jest już udostępniana współpracownikom Projektu), bibliografii piśmiennictwa, losów zakonników, druków, rękopisów, archiwaliów kasacyjnych i pokasacyjnych, dzieł dziedzictwa przyrodniczego, znaków własnościowych, mobiliów, muzykaliów i architektury. Część współpracowników uzyskała już dostęp do uzupełniania tych baz online.

Po drugie w trybie offline (w specjalnych formularzach Excela) gromadzone są rekordy, które w dalszej kolejności zostaną automatycznie eksportowane na serwer i udostępnione na Portalu Wiedzy.

Do tej pory w wersji końcowej opracowano:

- 1339 rekordów w bazie skasowanych klasztorów;
- 1998 rekordów w bazie druków;
- 475 rekordów w bazie muzykaliów.

2. Badania

Badania w ramach Projektu kontynuowane są przez indywidualnych współpracowników oraz przez zespoły badawcze.

2.1. Zespoły badawcze

W okresie sprawozdawczym prace prowadziło 17 zespołów badawczych, czyli o pięć więcej niż w poprzednim.

Zespół I. Skład: cztery osoby, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego zmniejszył się o trzy osoby: mgr Arletę Ciupińską, dra Witalija Hołubowicza, dra Mariusza Sawickiego. Koordynator: prof. Tomasz Ciesielski (UO). Cel: a) inwentaryzacja i opracowanie dziedzictwa kulturowego po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej włączonych do Rosji; b) przewodnik po archiwaliach poklasztornych i dotyczących kasat znajdujących się w zasobie archiwów Białorusi, Litwy, Rosji i Ukrainy. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 472–494.

Zespół II. Skład: osiem osób, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego zmniejszył się o jedną osobę, dr Izabelę Mazanowską. Koordynator: prof. Piotr Oliński (UMK). Cel: inwentaryzacja i opracowanie dziedzictwa kulturowego po klasztorach skasowanych na ziemiach północnych dawnej Rzeczypospolitej włączonych do Prus. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 495–499.

Zespół III. Skład: cztery osoby, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego powiększył się o jedną osobę: ks. dra Roberta Kantora, Katedra Prawa Kanonicznego Wydziału Teologicznego, Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Koordynator: ks. prof. Janusz Królikowski (UJPII). Cel: inwentaryzacja i opracowanie dziedzictwa kulturowego po klasztorach skasowanych na obszarze diecezji tarnowskiej. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 500–502.

Zespół IV. Skład: trzy osoby (bez zmian). Koordynator: prof. Małgorzata Milecka (UP Lublin). Cel: inwentaryzacja i opracowanie założeń ogrodowych i parkowych po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 503–504.

Zespół V. Skład: dwie osoby (bez zmian). Koordynator: dr Marcin Jewdokimow (UKSW). Cel: zbadanie materialnego i symbolicznego znaczenia wybranych skasowanych klasztorów dla społeczności lokalnych. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 505–506.

Zespół VI. Skład: sześć osób (bez zmian). Koordynator: mgr Małgorzata Kośka (AGAD). Cel: inwentaryzacja i opracowanie akt poklasztornych i kasacyjnych znajdujących się w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 507.

Zespół VII. Skład: trzy osoby, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego zmniejszył się o jedną osobę, dr Annę Nowicką-Struską. Koordynator: dr Piotr Dymmel (AP Lublin, UMCS). Cel: edycja operatów (urzędowej dokumentacji tworzonej w trakcie kasaty klasztorów) znajdujących się w zbiorach Archiwum Państwowego w Lublinie. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 508.

Zespół VIII. Skład: cztery osoby (bez zmian). Koordynator: mgr Izabela Wiencek (BUW). Cel: opracowanie przewodnika *Biblioteki po skasowanych klasztorach w świetle zbioru starych druków Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie: historia, znaki własnościowe, źródła*. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 509–513.

Zespół IX. Skład: trzy osoby (bez zmian). Koordynator: prof. Tomasz Jasiński (Biblioteka Kórnicka, UAM). Cel: inwentaryzacja i opracowanie dziedzictwa kulturowego po skasowanych klasztorach w zbiorach Biblioteki Kórnickiej. W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnych prac.

Zespół X. Skład: trzy osoby (bez zmian). Koordynator: mgr Urszula Bończuk-Dawidziuk (Muzeum UWr). Cel: edycja *Acta manualia die Uebernahme der Bibliotheken, Kunstsammlungen & Archive in den aufgehobenen Klöstern Schlesiens betreffend. Büsching*. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 514–515.

Zespół XI. Skład: sześć osób, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego powiększył się o trzy osoby: mgr Dorotę Matyaszczyk, Poznań, mgr Joannę Napierałę, Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu, mgr Zofię Wojciechowską, Archiwum Państwowe w Poznaniu. Koordynator: dr Alina Mądry (UAM, MN Poznań). Cel: a) inwentaryzacja i opracowanie dziedzictwa kulturowego po klasztorach skasowanych w Wielkopolsce; b) inwentaryzacja i opracowanie akt poklasztornych i kasacyjnych w zbiorach archiwów wielkopolskich; c) inwentaryzacja i opracowanie muzykaliów po skasowanych klasztorach (przede wszystkim jezuitów w Otyniu, norbertanek w Strzelnie oraz przechowywanych w zbiorach Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu); d) inwentaryzacja instrumentów muzycznych z klasztorów skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 516–522.

Zespół XII. Skład: pięć osób (bez zmian). Koordynator: mgr Ewa Hauptman-Fischer (BUW). Cel: inwentaryzacja muzykaliów poklasztornych w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 523–526.

Nowe zespoły:

Zespół XIII. Skład: cztery osoby. Koordynator: dr hab. Andrzej Kozieł, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, współpracują: prof. dr hab. Jan Wrabec, emerytowany profesor Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Artur Kolbiarz, Uniwersytet Szczeciński, Jerzy Buława, Wrocław. Cel: opracowanie pt. *Klasztor Cystersów w Lubiążu. Katalog dzieł sztuki*. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 527–528.

Zespół XIV. Skład: dwie osoby: mgr Dorota Rejman, mgr Monika Kopeć, z Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu. Cel: inwentaryzacja druków ze skasowanych klasztorów znajdujących się w Bibliotece Diecezjalnej w Sandomierzu. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 529–533.

Zespół XV. Skład: dwie osoby: mgr Rafał Cholewa, mgr Krzysztof Kleczek, z Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie. Cel: inwentaryzacja druków ze skasowanych klasztorów znajdujących się w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 534–539.

Zespół XVI. Skład: cztery osoby. Koordynator: mgr Łukasz Guldon, współpracują: mgr Hubert Mazur, mgr Iwona Pogorzelska, mgr Anna Rogowska, z Archiwum Państwowego w Kielcach. Cel: inwentaryzacja i opracowanie akt poklasztornych i kasacyjnych znajdujących się w zbiorach Archiwum Państwowego w Kielcach. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 540–541.

Zespół XVII. Skład: trzy osoby: mgr Anna Gadomska, Archiwum Państwowe w Radomiu, mgr Anna Jaroszek, Radom, dr Anna Zajchowska, obecnie Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (współpracowała w okresie od grudnia 2012 do marca 2013 r.). Cel: inwentaryzacja i opracowanie akt poklasztornych i kasacyjnych znajdujących się w zbiorach Archiwum Państwowego w Radomiu. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 542–543.

2.2. Kwerendy realizowane przez Biuro Projektu

W lutym 2013 r. mgr Mateusz Matuszyk przeprowadził wstępną kwerendę w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie, a także wykonał reprografię wybranych materiałów archiwalnych w Archiwum Państwowym w Opolu.

2.3. Kwerendy i badania różne

W ramach kwerendy przeprowadzono także indywidualne działania badawcze:

Mgr Maciej Cichoń (Uniwersytet Jana Długosza w Kielcach) przygotowuje monografię *Dziedzictwo skasowanego klasztoru cystersów w Sulejowie w XIX wieku*.

Dr Agnieszka Fluda-Krokos (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) kontynuuje prace nad edycją źródłową inwentarzy klasztoru augustianów-eremitów w Książu Wielkim: przedkasacyjnych z lat 1783, 1792, 1810 (Archiwum Narodowe w Krakowie), kasacyjnego z 1865 r. (Książ Wielki) oraz pokasacyjnego z 1900 r. (Archiwum Archidiecezjalne w Kielcach). W edycji znajdują się także inwentarze i spisy dostępne w Archiwum Państwowym w Radomiu.

Mgr Łukasz Janeczek (Uniwersytet Jana Długosza w Kielcach) przygotowuje monografię *Dziedzictwo skasowanego klasztoru cystersów w Koprzywnicy w XIX wieku*.

Mgr Grzegorz Joachimiak (Uniwersytet Wrocławski) kontynuuje prace nad inwentaryzacją muzykaliów po skasowanych klasztorach śląskich i wielkopolskich. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 544–545.

Ks. dr Andrzej Kwaśniewski (Archiwum Diecezjalne w Kielcach) i dr Krzysztof Mastykarz (Bydgoszcz) prowadzą kwerendę w Archiwum Diecezjalnym w Kielcach w Zespole Akt Konsystorskich.

Mgr Jerzy Łojko (Konin) prowadzi kwerendy związane z inwentaryzacją pozostałości po bibliotekach skasowanych klasztorów: cystersów w Łądzie nad Wartą oraz kamedułów w Rytwiarach, Warszawie i Wigrach, a także badania nad losami zakonników z klasztorów skasowanych na terenie Wielkopolski.

Mgr Ewa Mikołajczak (Archiwum Budowlane Miasta Wrocławia) rozpoczęła kwerendę w zbiorach Archiwum Budowlanego Miasta Wrocławia, w których znajdują się XIX- i XX-wieczne plany i projekty ilustrujące losy nieruchomości należących do skasowanych klasztorów wrocławskich. Obecne prace koncentrują się na materiałach dotyczących nieruchomości po dwóch klasztorach: kanoników regularnych św. Augustyna na Piasku oraz kanoniczek regularnych św. Augustyna tamże.

Mgr Tomasz Niklas (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) przeprowadził kwerendy w zbiorach graficznych po o. Wacławie Nowakowskim znajdujących się w Archiwum Krakowskiej Prowincji Kapucynów w Krakowie. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 546–547.

Dr hab. Jerzy Pająk, dr hab. Marta Pieniążek-Samek i prof. dr hab. Jerzy Szczepański (Uniwersytet Jana Długosza w Kielcach) opracowują *Katalog map, planów i rysunków architektonicznych skasowanych klasztorów w guberni radomskiej w XIX w.*

O. Alojzy Pańczak OFM (Woźniki) przygotowuje edycję XIX-wiecznego inwentarza klasztoru franciszkańskiego w Woźnikach.

Mgr Krzysztof Pawlik (Wrocław) opracowuje *Katalogen des hisiegen Gymnasiums so wie der Stifts- und Klosterbibliotheken in Neisse 1812* ze zbioru Archiwum Państwowego w Opolu.

Dr Gregor Ploch (Archidiecezja Wiedeńska) prowadzi w Archiwum Ziemi Opawie kwerendę nt. kasaty zakonu jezuitów w Opawie i Cieszynie oraz kwerendę w zbiorach archiwalnych w Archiwum Państwowym w Wiedniu dotyczącą klasztorów i zakonów w Galicji.

Dr Olga Miriam Przybyłowicz (Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie) kontynuowała kwerendę w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie.

Dr Mariusz Sawicki (Uniwersytet Opolski) opracowuje inwentarz biblioteki marianów w Raśnej.

Mgr Michał Skoczyński (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) przeprowadził kwerendę w Archiwum Państwowym oraz Archiwum Diecezjalnym w Płocku. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 547–552.

Dr hab. Anna Szylar (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu) przeprowadziła kwerendę w Archiwum Diecezjalnym w Kielcach, Archiwum Państwowym w Kielcach oraz Archiwum Państwowym w Radomiu. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 552–556.

Dr Zdzisław Włodarczyk (Kolegium Nauczycielskie w Wieluniu) przeprowadził kwerendę w zbiorach Biblioteki Narodowej w Warszawie oraz w Archiwum Państwowym w Poznaniu. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 557–560.

Dr Marek L. Wójcik (Uniwersytet Wrocławski) przeprowadził kwerendę w Archiwum Ziemi Opawie. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 560–568.

Dr Anna Zajchowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) – w okresie sprawozdawczym zespół XVII uzupełnił (na podstawie kwerendy *in situ*) inwentarze zbiorcze zespołów *Rząd Gubernialny Radomski I (RGR I)* oraz *Zarząd Rolnictwa i Dóbr Państwowych Guberni Radomskiej, Kieleckiej, Lubelskiej i Siedleckiej (ZDP)* przygotowane przez dr Annę Zajchowską

na podstawie inwentarzy książkowego i kartkowych oraz indeksu geograficznego w wypadku RGR I oraz w wyniku przeszukania elektronicznej bazy danych w wypadku ZDP. Oba zostaną wydane drukiem.

Dr Maciej Zdanek (Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie) przygotowuje edycję:

a) akt kościoła i kolegium św. Piotra w Krakowie, nieruchomości pojezuickich przekazanych cystersom mogińskim przez Komisję Edukacji Narodowej; akt, inwentarzy i opisu kościoła z lat 1785–1812, Archiwum Cystersów w Mogile, rps 565, oraz Archiwum UJ, fasc. 9, nr 994, 999, 1003–1016, 1018;

b) akt i inwentarzy części dóbr prepozytury bożogrobców w Miechowie, oddanych Szkole Głównej Koronnej decyzją sejmu i Komisji Edukacji Narodowej, Archiwum UJ, fasc. 9.

2.4. Pozyskiwanie materiałów źródłowych i ikonograficznych

W okresie od grudnia 2012 do kwietnia 2013 r. zdigitalizowano lub pozyskano następujące materiały źródłowe i ikonograficzne:

Akta kapitulne kanoników regularnych od pokuty (marków) prowincji litewskiej (1729–1832), Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk (Lietuvos Akademinių Bibliotekų Tinklas), sygn. F43-3646, *Lietuvos augustijonų vienuolijos kapitulų aktai* (zostaną opublikowane drukiem).

Akta z Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy we Lwowie (Центральний Державний Історичний Архів України у Львові) dotyczące likwidacji klasztorów bazylikańskich w Galicji (f. 146, op. 84, spr. 2050, 2052, 2057, 2062, 2066, 2067, 2068, 2071, 2072, 2228).

Johann Gustav Gottlieb BÜSCHING, *Bruchstücke einer Geschäftsreise durch Schlesien unternommen in den Jahren 1810, 11, 12*, Bd. 1, Breslau 1813 (ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu).

Dom Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego w Sieradzu (podominikański zespół klasztorny pod wezwaniem św. królowej Jadwigi). Spis inwentaryzacyjny zabytków, Sieradz 2000–2002.

Fotografie kart tytułowych 1000 starych druków ze skasowanych klasztorów znajdujących się w Bibliotece Diecezjalnej w Sandomierzu.

Inwentarz Konwentu Grodzieńskiego Xięży Franciszkanów sporządzony za prowincjonalstwa xiędza Kleta Bohusza za gwardiaństwa xiędza Antoniego Kleczkowskiego Roku 1775 miesiąca maja dnia 21szego Ad Maiorem Dei Gloriam (1775–1920), Archiwum Ojców Franciszkanów Konwentalnych w Grodnie, b.sygn. (zostanie wydany drukiem).

Katalogen des hisiegen Gymnasiums so wie der Stifts- und Klosterbibliotheken in Neisse 1812, Archiwum Państwowe w Opolu, zesp. *Carolinum – Państwowe Gimnazjum Męskie w Nysie*, sygn. 1047 (opracowuje K. Pawlik).

Kronika Klasztoru Braci Mniejszych Obserwantów czyli Bernardynów we Wschowie 1455–1808. Z oryginału łacińskiego (rękopisu) przełożona przez o. Piusa Antoniego TURBAŃSKIEGO OFM.

Rękopiśmienne repertoria dokumentów ze skasowanych klasztorów śląskich autorstwa Johanna Gustava Gottlieba BÜSCHINGA oraz, przede wszystkim, Johanna Karla Friedricha JARICKA, Archiwum Państwowe we Wrocławiu.

W marcu i kwietniu 2013 r. wykonano dokumentację fotograficzną skasowanych klasztorów: cystersów w Przemęcie, reformatów (obecnie franciszkanów) w Woźnikach i bernardynów we Wschowie (Anna Jabłońska), a także franciszkanów w Bytomiu i Wodzisławiu Śląskim oraz jezuitów w Piekarach Śląskich (Żaneta Lipka).

2.5. Pozyskiwanie literatury naukowej

W okresie od grudnia 2012 do kwietnia 2013 r. zakupiono następujące pozycje książkowe na potrzeby realizacji Projektu:

J. FANKIDEJSKI, *Obrazy cudowne i miejsca w dzisiejszej diecezji chełmińskiej podług urzędowych akt kościelnych i miejscowych podań* (Seria Reprodukcyjne), Gdynia 2011, ss. 261, reprint wydania Pelplin 1880.

J. FANKIDEJSKI, *Utracone kościoły i kaplice w dzisiejszej diecezji chełmińskiej podług urzędowych akt kościelnych*, Gdynia 2011, ss. 367, reprint wydania Pelplin 1880.

S. KOŚCIELAK, *Jezuici w Gdańsku od drugiej połowy XVI do końca XVIII wieku* (Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych, Seria Monografii, 108), Kraków 2003, ss. 368.

Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa nowogródzkiego, t. 2, oprac. M. KAŁAMAJSKA-SAEED (Materiały do Dziejów Sztuki Sakralnej na Ziemiach Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej, cz. 2, t. 2) Kraków 2006.

Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego, t. 6, 9–10, 12, 17, 19–20 (Materiały do Dziejów Sztuki Sakralnej na Ziemiach Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej, cz. 1, 6, 9–10, 12, 17, 19–20), Kraków 1998, 2001, 2002, 2005, 2009, 2013.

Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa trockiego, t. 1, oprac. M. KAŁAMAJSKA-SAEED, D. PIRAMIDOWICZ (Materiały do Dziejów Sztuki Sakralnej na Ziemiach Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej, cz. 4, t. 1), Kraków 2012.

Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa wileńskiego, t. 1–2, 4, oprac. M. KAŁAMAJSKA-SAEED (Materiały do Dziejów Sztuki Sakralnej na Ziemiach Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej, cz. 3, t. 1–2, 4), Kraków 2005, 2008, 2011.

L. MOLENDOWSKI, *Dzieje Ojców Jezuitów i szkolnictwa jezuickiego w Gdyni*, Kraków 2009, ss. 304.

F. K. OKROY, *Dzieje klasztorów norbertańskich w Żukowie*, Toruń 2010, ss. 207.

Pozyskano również kopie (kserokopie i PDF-y) następujących publikacji:

A. BOLLMAN, *Die Säkularisation des Zisterzienserstiftes Leubus* (Einzelschrift zur schlesischen Geschichte, 9), Breslau 1932, ss. 177.

ks. F. T. BOROWSKI, *Dekret kasacyjny z roku 1819 i jego wykonanie w stosunku do zakonów diecezji sandomierskiej*, „Studia Sandomierskie”, 18, 2011, 1, s. 7–162.

U.-K. ERLER, *Rechts- und verfassungsgeschichtliche Problems der Säkularisation durch den Preussischen Staat in Schlesien in J. 1810* (Fachbereich 01 - Rechtswis. Diss 1978), Frankfurt am Main 1978, ss. XIII + 273.

P. P. GACH, *Kasaty zakonów na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska 1773–1914*, Lublin 1984, ss. 254.

E. R. HUBER, W. HUBER, *Staat und Kirche in 19. und 20. Jahrhundert. Dokumente zur Geschichte des deutschen Staatskirchenrechts*, Bd. 1: *Staat und Kirche vom Ausgang des alten Reichs bis zum Vorabend der bürgerlichen Revolution*, Berlin 1973 [1990], ss. XXXI + 705, wyd. 2 niezam. 1990; Bd. 2: *Staat und Kirche im Zeitalter des Hochkonstitutionalismus und des Kulturkampfes, 1848–1890*, Berlin 1976, ss. XLVII + 1036; Bd. 3: *Staat und Kirche von der Beilegung des Kulturkampfes bis zum Ende des Ersten Weltkriegs*, Berlin 1983 [1990], ss. XXXVI + 873; Bd. 4: *Staat und Kirche in der Zeit der Weimarer Republik*, Berlin 1988, ss. XLIII + 884; Bd. 5: *Register*, bearb. R. STIEFEL, Berlin 1995, ss. 193.

O. LINKE, *Friedrich Theodor von Merckel im Dienste fürs Vaterland*, Bd. 1: *Bis September 1810* (Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte, 5), Breslau 1907, ss. 223; Bd. 2: *Bis Januar 1815* (Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte, 10), Breslau 1910, ss. 329.

3. Konferencje i seminaria

3.1. Konferencje zorganizowane

W dniach 4–7 IV 2013 r. w Poznaniu zorganizowano konferencję naukową *Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych w Wielkopolsce pod rządami pruskimi (do 1871 r.)*. Sprawozdanie zob. HM, 2, 2013, s. 453–457.

3.2. Seminaria metodologiczne

W ramach Projektu zrealizowano dwa seminaria metodologiczne dla młodych badaczy i studentów z zakresu badań nad dziedzictwem kulturowym po skasowanych klasztorach:

21 II 2013 r., na zaproszenie dr hab. Małgorzaty Mileckiej, mgr Mateusz Matuszyk poprowadził spotkanie z pracownikami i studentami Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na temat specyfiki badań podejmowanych w Projekcie, edycji baz danych i możliwości współpracy przy realizacji Projektu.

2–4 IV 2013 r. w Archiwum Archidiecezjalnym w Poznaniu odbył się workshop dla młodych badaczy i studentów z zakresu znajomości i edycji bazy RISM (Répertoire International des Sources Musicales), który poprowadził pracownik centrali RISM, Guido Kraus.

Oba spotkania cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników.

4. Wydawnictwa

4.1. Publikacje o Projekcie i o „Hereditas Monasteriorum”

M. DERWICH, *Un projet de recherche polonais et une nouvelle revue scientifique internationale, “Hereditas Monasteriorum”*, „Revue Mabillon”, 23 (84), 2012, s. 275–277.

E. JANUS, *Ostmitteleuropäische Kirchengeschichte. Zwei Tagungen in Breslau*, „Herder aktuell”, 35, 2012, s. 29.

4.2. Informacje o Projekcie publikowane na stronach www

Z. BRZEZIŃSKI, *Błogosławię PDF-om! Przyczynek do obecności nauk humanistycznych w Internecie* (<http://blog.wirtualnemedial.pl/zbigniew-brzezinski/post/blogoslawie-pdf-om-przyczynek-do-obecnosci-nauk-humanistycznych-w-internecie>, dostęp: 17 V 2013 r.).

„Hereditas Monasteriorum” – dokumentacja dziedzictwa klasztorowego (<http://www.sak.net.pl/?p=2076>, dostęp: 17 V 2013 r.).

Losy dziedzictwa po klasztorach skasowanych w Wielkopolsce pod rządami pruskimi (do 1871 r.) (<http://academicon.pl/serwisy/historia/aktualnosci/konferencje/losy-dziedzictwa-po-klasztorach-skasowanych-w-wielkopolsce>, dostęp: 17 V 2013 r.).

A new e-Journal of Medieval History: Hereditas Monasteriorum (<http://www.rm.unina.it/index.php?pag=2>, dostęp: 17 V 2013 r.).

4.3. „Hereditas Monasteriorum”

Ukazał się tom 1, 2012, ss. 496, dostępny online na <http://hm.kasaty.pl/hereditas-monasteriorum>. Trwają końcowe prace nad tomem 2, 2013 (dostępny online od 30 VI 2013 r.), w przygotowaniu jest tom 3, 2013 (dostępny online od 31 XII 2013 r.).

4.4. Publikacje

ks. P. PĘKALSKI, *O początku, rozkrzewieniu i upadku zakonu XX. Kanoników Stróżów św. Grobu Jerozolimskiego*, oprac. ks. J. BIELECKI, ks. J. KRÓLIKOWSKI, Miechów 2013 (wydane pod patronatem Projektu wznowienie klasycznej pracy z 1867 r.).

W przygotowaniu do druku znajdują się następujące monografie i prace zbiorowe:

W. CHOTKOWSKI, *Kasaty klasztorne w Galicji. Wybór prac*, red. A. GASIOR.

M. DERWICH (red.), *Losy dziedzictwa po klasztorach skasowanych w Wielkopolsce pod rządami pruskimi (do 1871 r.)*.

M. DERWICH (red.), *Losy klasztorów i zbiorów poklasztornych w okresie represji po upadku powstania listopadowego w 1831 r.*

M. KAŁAJAJSKA-SAEED, *Archiwum i biblioteka klasztoru brygidek w Grodnie*.

P. OLIŃSKI, W. ROZYŃKOWSKI (red.), *Źródła pokasacyjne klasztorów w zaborze pruskim w XIX w. i w Polsce północnej po 1945 r.*

M. PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ, *Starodruki pochodzące ze skasowanych klasztorów w zbiorach Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Studium proveniencji*.

A. SZYLAR, *„Pióro żadne nie jest w stanie wyrazić jej zalet”. Listy informujące o śmierci mniszek adresowane do opactwa benedyktynek w Sandomierzu w zbiorach Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu (1781–1897)*.

Michał SKOCZYŃSKI

Instytut Historii

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Sprawozdanie z konferencji *Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych w Wielkopolsce pod rządami pruskimi (do 1871 r.)*, Poznań, 4–7 IV 2013 r.*

W dniach 4–7 IV 2013 r. w Poznaniu odbyła się konferencja *Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych w Wielkopolsce pod rządami pruskimi (do 1871 r.)*, zorganizowana w ramach

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.